

Sr. No. 227291

**Paper - II
(Economics)**

Maximum Marks : 150

Time : 9:30 am to 12:00 Noon

Name : _____

(Signature of the Candidate)

Roll No. (In Figures) _____

Roll No. (In Words) _____

: INSTRUCTIONS :

1. All questions in the Test are multiple choice questions.
2. Each question carries one mark, with four alternatives out of which one answer is correct.
3. There will be no negative marking.
4. Use only BLUE/BLACK Ball Point Pen to darken the appropriate oval.
5. Mark your response only at the appropriate space against the number corresponding to the question while answering on the OMR Response Sheet.
6. Marking more than one response shall be treated as wrong response.
7. Mark your response by completely darkening the relevant oval. The Mark should be dark and the oval should be completely filled.
8. Use of calculator, Mobile is strictly prohibited and use of these shall lead to disqualification.
9. The candidate MUST remove the last Carbon copy (Candidate's copy) of OMR after completion of Test.
10. The question paper will be both in English & Punjabi. In case of any doubt, English version will be taken as final.

1. Match the List I against List II and select the correct codes given below:

List I	List II
A. Vicious Circle of Poverty	1. Raul Prebisch
B. Saving Function	2. Nurkse
C. Development and Underdevelopment	3. Kalecki
D. Dependency Theory	4. Robert Harrison Frank
(a) A-1, B-4, C-1, D-3	(b) A-2, B-3, C-1, D-4
(c) A-2, B-3, C-4, D-1	(d) A-4, B-2, C-3, D-1

ਸੂਚੀ I ਦਾ ਸੂਚੀ II ਨਾਲ ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਚੁਣੋ

ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II
A. ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਕੁੱਚਕਰ	1. ਰਾਉਲ ਪ੍ਰੈਬਿਸ਼
B. ਬਚਤ ਫਲਨ	2. ਨਰਸਕੇ
C. ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਅਲਪ ਵਿਕਾਸ	3. ਕੈਲਿਕੀ
D. ਨਿਰਭਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤ	4. ਰਾਬਰਟ ਹੈਰੀਸਨ ਫ੍ਰੈਂਕ
(a) A-1, B-4, C-1, D-3	(b) A-2, B-3, C-1, D-4
(c) A-2, B-3, C-4, D-1	(d) A-4, B-2, C-3, D-1

2. Match the List I against List II and select the correct codes given below:

List I	List II
A. Indicative Planning	1. Planning by direction
B. Totalitarian Planning	2. Planning by inducement
C. Decentralised Planning	3. Planning from gross roots
D. Democratic Planning	4. Planning by flexibility
(a) A-4, B-1, C-3, D-2	(b) A-2, B-1, C-3, D-4
(c) A-2, B-1, C-4, D-3	(d) A-4, B-3, C-2, D-1

ਸੂਚੀ I ਦਾ ਸੂਚੀ II ਨਾਲ ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਚੁਣੋ

ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II
A. ਸੰਕੇਤਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ	1. ਦਿਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ
B. ਅਧਿਕੇਂਦਰਿਤ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ	2. ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ
C. ਵਿਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ	3. ਜਨਸਧਾਰਨ ਤੋਂ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ
D. ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ	4. ਲਚਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ
(a) A-4, B-1, C-3, D-2	(b) A-2, B-1, C-3, D-4
(c) A-2, B-1, C-4, D-3	(d) A-4, B-3, C-2, D-1

3. How much of land area in Punjab is recorded under forests ?

(a) 6.07	(b) 8.5
(c) 10.0	(d) 15.4

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਭੂਮੀ ਖੇਤਰ ਜੰਗਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(a) 6.07	(b) 8.5
(c) 10.0	(d) 15.4

4. According to 2011 Census, which district of Punjab has got the highest literacy rate

- (a) Ludhiana (b) SAS Nagar
(c) Hoshiarpur (d) Jalandhar

2011 ਜਨਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ ਉੱਚਤਮ ਹੈ

- (a) ਲੁਧਿਆਣਾ (b) ਐਸ. ਏ. ਐਸ. ਨਗਰ
(c) ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (d) ਜਲੰਧਰ

5. According to the All-India Debt and Investment Survey and NSSO, non-institutional sources still provide finance to how much percentage of rural population of Punjab ?

- (a) 21.9 (b) 29.7
(c) 36.8 (d) 30.6

ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਰਿਣ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਬਟ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੈਰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੋਮੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੇਂਡੂ ਜਨਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੇ ਹਨ?

- (a) 21.9 (b) 29.7
(c) 36.8 (d) 30.6

6. Priority sector lending by banks include which of the following sectors ?

1. Agriculture 2. Education.
3. Micro and small Enterprises 4. Housing
(a) 1, 2, 3 and 4 (b) 1, 2 and 3 only
(c) 1, 3 and 4 only (d) 2, 3 and 4 only

ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲ ਖੇਤਰ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ

1. ਖੇਤੀਬਾੜੀ 2. ਸਿੱਖਿਆ
3. ਸੂਖਮ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਉਦਮ 4. ਆਵਾਸ
(a) 1, 2, 3 ਅਤੇ 4 (b) ਸਿਰਫ਼ 1, 2 ਅਤੇ 3
(c) ਸਿਰਫ਼ 1, 3 ਅਤੇ 4 (d) ਸਿਰਫ਼ 2, 3 ਅਤੇ 4

7. For an under developed country:

- A. There is a high degree of correlation between the level of income and the rate of population growth.
B. There is low propensity to direct additional per capita income to increase per capita investment.
C. There is scarcity of uncultivated land.
D. There are different production methods and absence of technological development.

Given above statements choose correct answer below:

- (a) A, B and C are correct (b) B, C and D are correct
(c) A, C and D are correct (d) All of the above

ਇੱਕ ਅਲਪ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਲਈ

- A. ਆਮਦਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਚ ਦਰਜਾ ਸਹਿ ਸੰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
B. ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵਧੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਘੱਟ ਹੈ
C. ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਭੂਮੀ ਦੀ ਦੁਰਲੱਭਤਾ ਹੈ
D. ਵਿਭਿੰਨ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਧੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹੈ

ਉਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠਾਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ

- (a) A, B ਅਤੇ C ਸਹੀ ਹਨ (b) B, C, ਅਤੇ D ਸਹੀ ਨਹ
(c) A, C, ਅਤੇ D ਸਹੀ ਹਨ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

8. In Indifference Curves Approach, The consumer is in equilibrium when

- (a) $MRS_{x,y} = P_x/P_y$ (b) $MRS_{y,x} = P_x/P_y$
 (c) $MRS_{x,y} = P_y/P_x$ (d) Any of the above

ਉਦਾਸੀਨ ਵਕਰ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ :

- (a) $MRS_{x,y} = P_x/P_y$ (b) $MRS_{y,x} = P_x/P_y$
 (c) $MRS_{x,y} = P_y/P_x$ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਵੀ

9. When total productivity of a function is maximum then

- (a) Marginal productivity is increasing
 (b) Marginal productivity is decreasing
 (c) Marginal productivity is zero
 (d) Marginal productivity is negative

ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਫਲਨ ਦੀ ਕੁਲ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਅਧਿਕਤਮ ਹੈ, ਫਿਰ

- (a) ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ (b) ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ
 (c) ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਸਿਫਰ ਹੈ (d) ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਰਿਣਾਤਮਕ ਹੈ

10. In Cobb-Douglas production function; elasticity of substitution is:

- (a) Equal to Unity (b) >1
 (c) <1 (d) $< Zero$

ਕਾਬ-ਡਗਲਸ ਉਤਪਾਦਨ ਫਲਨ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਸਥਾਪਨ ਲੋਚ ਹੈ

- (a) ਇਕਾਈ ਦੇ ਬਰਾਬਰ (b) >1
 (c) <1 (d) $< ਸਿਫਰ$

11. Shutdown point in perfect competition in short period occurs at

- (a) Minimum point of SAC (b) Minimum point of SAVC
 (c) Minimum point of SATC (d) Minimum point of AFC

ਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਲਘੂ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

- (a) SAC ਦੇ ਨਿਉਨਤਮ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ (b) SAVC ਦੇ ਨਿਉਨਤਮ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ
 (c) SATC ਦੇ ਨਿਉਨਤਮ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ (d) AFC ਦੇ ਨਿਉਨਤਮ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ

12. Equilibrium of profit maximizing monopolist occurs where:

- (a) $ED >1$ (b) $ED <1$
 (c) $ED = 1$ (d) $ED < zero$

ਲਾਭ ਅਧਿਕਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਏਕਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ

- (a) $ED >1$ (b) $ED <1$
 (c) $ED = 1$ (d) $ED < ਸਿਫਰ$

13. Under Cournot's Duopoly model; equilibrium output is (where n = number of firms):

- (a) $n/n+1$ (b) $n/n+2$
 (c) $n/n+3$ (d) $n/n+4$

ਕਰਨਟ ਦੇ ਦੋਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਡਲ ਅਧੀਨ, ਸੰਤੁਲਨ ਉਤਪਾਦ ਹੈ (ਜਿਥੇ n = ਫਰਮਾ ਦੀ ਸੰਖਿਆ) :

- (a) $n/n+1$ (b) $n/n+2$
 (c) $n/n+3$ (d) $n/n+4$

14. General equilibrium approach is given by :

- (a) Pareto (b) Walras
(c) Leontief (d) All of these

ਸਧਾਰਨ ਸੰਤੁਲਨ ਪਹੁੰਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

- (a) ਪਰੈਟੋ ਦੁਆਰਾ (b) ਵਾਲਰਸ ਦੁਆਰਾ
(c) ਲਿਉਨਟਿਫ ਦੁਆਰਾ (d) ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ

15. There is no unique supply curve in this market; is the statement which refers to

- (a) Perfect competition (b) Monopolistic competition
(c) Monopoly (d) Oligopoly

ਇਸ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਲੱਖਣ ਪੂਰਤੀ ਵੱਕਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਕਥਨ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ

- (a) ਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਾਲ (b) ਏਕਾਧਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ ਨਾਲ
(c) ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਨਾਲ (d) ਅਲਪਾਧਿਕਾਰ ਨਾਲ

16. 'Pure Oligopoly' is the market where a few firms produce

- (a) close substitute goods (b) differentiated products
(c) identical products (d) Any of these

'ਸ਼ੁੱਧ ਅਲਪਾਧਿਕਾਰ' ਉਹ ਬਜ਼ਾਰ ਹੈ ਜਿਥੇ ਥੋੜੀਆਂ ਫਰਮਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ

- (a) ਨਿਕਟ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਵਸਤੂਆਂ (b) ਤਿੰਨ ਵਸਤੂਆਂ
(c) ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ

17. The point of maximum social welfare on the grand Utility Possibility Frontier is called:

- (a) Shut down point (b) Break-even point
(c) Point of inflexion (d) Bliss point

ਉੱਚ ਉਪਯੋਗਤਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਫਰੰਟੀਅਰ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਤਮ ਸਮਾਜਕ ਕਲਿਆਣ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ :

- (a) ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਬਿੰਦੂ (b) ਸੰਤੁਲਨ ਬਿੰਦੂ
(c) ਵਿਭਕਤੀ ਬਿੰਦੂ (d) ਵਿਸਮਾਦ ਬਿੰਦੂ

18. Voluntary Exchange Benefit Approach was given by

- (a) Samuelson (b) Bowen
(c) Erik Lindahl (d) J.S. Mill

ਇਛੁਕ ਵਟਾਂਦਰਾ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

- (a) ਸੈਮਿਊਲਸਨ ਦੁਆਰਾ (b) ਬੋਵਨ ਦੁਆਰਾ
(c) ਐਰਿਕ ਲਿੰਡਹਾਲ ਦੁਆਰਾ (d) ਜੇ.ਐਸ. ਮਿਲ ਦੁਆਰਾ

19. Vertical Equity means

- (a) Persons in similar circumstances should be treated similarly.
(b) Persons in dis-similar circumstances should be treated dis-similarly.
(c) Both of these
(d) None of these

ਖੜਕੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ

- (a) ਸਮਰੂਪ ਹਾਲਤਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਮਰੂਪ ਵਿਵਹਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀ ਹੈ
(b) ਅਸਮਰੂਪ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਿੰਨ ਵਿਵਹਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
(c) ਇਹ ਦੋਵੇਂ
(d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

20. The more inelastic the supply of taxed goods, _____ is the incidence on buyers.
 (a) greater (b) smaller
 (c) zero (d) whole
 ਕਰ ਅਧੀਨ ਵਸਤੂ ਦੀ ਅਧਿਕ ਬੇਲੋਚਕਾਰ ਪੂਰਤੀ, ਖਰੀਦਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ _____ ਭਾਰ
 (a) ਅਧਿਕ (b) ਘੱਟ
 (c) ਸਿਫਰ (d) ਸਾਰਾ
21. Regulation of consumer's credit as an instrument of credit control was first tried in
 (a) USA (b) UK
 (c) France (d) India
 ਸਾਖ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਇੱਕਸੰਦ ਵਜੋਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਸਾਖ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਜਮਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ :
 (a) ਅਮਰੀਕਾ (b) ਯੂ.ਕੇ.
 (c) ਫ੍ਰਾਂਸ (d) ਭਾਰਤ
22. Charles Tibeout in his model observed that many types of public goods are
 (a) Local (b) Pure
 (c) Club (d) None of these
 ਚਾਰਲਸ ਟਾਬਿਉਟ ਨੇ ਉਸਦੇ ਮਾਡਲ ਵਿਚ ਨਿਰੀਖਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਕ ਵਸਤਾਂ ਹਨ
 (a) ਖੇਤਰੀ (b) ਸ਼ੁੱਧ
 (c) ਜੁੜੀਆਂ (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
23. Wagner's "law of ever increasing state activity" was given by Adolph Wagner in
 (a) 1850 (b) 1983
 (c) 1883 (d) 1838
 ਵੈਗਨਰ ਦਾ "ਰਾਜ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਵਾਧੇ ਦਾ ਨਿਯਮ" ਅਡੋਲਫ ਵੈਗਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
 (a) 1850 ਵਿੱਚ (b) 1983 ਵਿੱਚ
 (c) 1883 ਵਿੱਚ (d) 1838 ਵਿੱਚ
24. 'Full Employment' is a situation characterized by absence of
 (a) Voluntary unemployment (b) Involuntary unemployment
 (c) Unemployment (d) Seasonal unemployment
 ਪੂਰਨ ਰੋਜਗਾਰ ਇਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਹੈ
 (a) ਇੱਛੁਕ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ (b) ਅਣਇੱਛੁਕ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ
 (c) ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ (d) ਮੌਸਮੀ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ
25. 'Real wage' can be defined as
 (a) Money wage/general price level
 (b) Money wage minus general price level
 (c) Money wage at the base year
 (d) Money wage inflation
 'ਅਸਲ ਮਜਦੂਰੀ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ :
 (a) ਮੌਦਰਿਕ ਮਜਦੂਰੀ/ਕੀਮਤ ਪੱਧਰ
 (b) ਮੌਦਰਿਕ ਮਜਦੂਰੀ ਘਟਾਉ ਸਧਾਰਨ ਕੀਮਤਪਧਾਰ
 (c) ਅਧਾਰ ਸਾਲ 'ਤੇ ਮੌਦਰਿਕ ਮਜਦੂਰੀ
 (d) ਮੌਦਰਿਕ ਮਜਦੂਰੀ ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤੀ

26. Various versions of 'Quantity Theory of Money' try to examine

- (a) Quantity of money and general level of prices
- (b) Quantum of money in Circulation
- (c) Inflation in the Economy
- (d) Money and Bond Market

'ਮੁਦਰਾ' ਦੇ ਪਰਿਮਾਣ ਸਿਧਾਂਤ' ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਸਕਰਨਾਂ ਨੇ ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ:

- (a) ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਪਰਿਮਾਣ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਸਧਾਰਨ ਪੱਧਰ
- (b) ਚਲਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ
- (c) ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾਸਫੀਤੀ
- (d) ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਬਾਂਡ ਬਜ਼ਾਰ

27. Money multiplier depends upon

- (a) Reserve-deposit ratio
- (b) Currency-deposit ratio
- (c) Monetary base
- (d) All of the above

ਮੁਦਰਾ ਗੁਣਕ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

- (a) ਭੰਡਾਰ-ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਨੁਪਾਤ
- (b) ਕਰੰਸੀ-ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਨੁਪਾਤ
- (c) ਮੌਦਰਿਕ ਅਧਾਰ
- (d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

28. In Keynesian demand for money model, 'Bulls' are speculators that expect

- (a) Bond price to 'fall'
- (b) Bond price to 'rise'
- (c) Moves out of bonds to cash
- (d) none of the above

ਕੈਨਜ਼ ਦੇ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਮੰਗ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ 'ਬੁੱਲ' ਜਮ੍ਹਾਂਬੋਰ ਹਨ ਜੋ ਆਸ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹਨ:

- (a) ਬਾਂਡ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਘਟਣ ਦੀ
- (b) ਬਾਂਡ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਵਧਣ ਦੀ
- (c) ਬਾਂਡਾਂ ਤੋਂ ਕੈਸ਼ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ
- (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

29. In Keynesian approach, demand for money is an

- (a) increasing function of income only.
- (b) increasing function of income and decreasing function of rate of interest.
- (c) increasing function of rate of interest and decreasing function of income.
- (d) increasing function of income and rate of interest.

ਕੈਨਜ਼ੀਅਨ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਮੰਗ

- (a) ਆਮਦਨ ਦਾ ਸਿਰਫ ਵਧਦਾ ਫਲਨ ਹੈ
- (b) ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਧਦਾ ਫਲਨ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰਾਂ ਦਾ ਘੱਟਦਾ ਫਲਨ ਹੈ
- (c) ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਦਾ ਵੱਧਦਾ ਫਲਨ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦਾ ਘੱਟਦਾ ਫਲਨ ਹੈ
- (d) ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਦਾ ਵੱਧਦਾ ਫਲਨ ਹੈ

30. Absolute income hypothesis predicts

- (a) decline in the marginal propensity to consume when families move to higher income level.
- (b) increase in average propensity to consume when families move to higher income level.
- (c) decline in average propensity to consume when families move to higher income level.
- (d) increase in the marginal propensity to consume when families move to higher income level.

ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ ਸਿਧਾਂਤ ਪੂਰਵ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

- (a) ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਚ ਆਮਦਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
- (b) ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਚ ਆਮਦਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਔਸਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
- (c) ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਚ ਆਮਦਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਔਸਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
- (d) ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਚ ਆਮਦਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

31. 'Imitative' and 'Emulative' nature of consumption is associated with
 (a) Absolute income hypothesis (b) Relative income hypothesis
 (c) Permanent income hypothesis (d) None of the above
 ਉਪਭੋਗ ਦੀ 'ਬਣਾਉਣੀ' ਅਤੇ 'ਰੀਸ ਕਰਨ' ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ:
 (a) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ (b) ਸਾਪੇਖ ਆਮਦਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ
 (c) ਸਥਾਈ ਆਮਦਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
32. According to Kaldor's Business cycle, investment is directly related to
 (a) Income (b) Rate of interest
 (c) Stock of capital (d) None of the above
 ਕਾਲਡੋਰ ਦੇ ਵਪਾਰ ਚੱਕਰ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸੰਬੰਧ ਹੈ :
 (a) ਆਮਦਨ ਨਾਲ (b) ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ
 (c) ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਸਟਾਕ ਨਾਲ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
33. The book titled 'A Contribution to the Theory of Trade Cycles' published in 1950 is written by
 (a) Hicks (b) Samuelson
 (c) Kaldor (d) Schumpeter
 'A Contribution to the Theory of Trade Cycles', 1950 ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ
 (a) ਹਿਕਸ ਦੁਆਰਾ (b) ਸੈਮਿਊਲਸਨ ਦੁਆਰਾ
 (c) ਕਾਲਡੋਰ ਦੁਆਰਾ (d) ਸ਼ੁੰਪੀਟਰ ਦੁਆਰਾ
34. The Monetary policy will be ineffective with the increase in money supply, when
 (a) IS curve is horizontal (b) IS curve is vertical
 (c) LM is vertical (d) none of above
 ਮੌਦਰਿਕ ਨੀਤੀ ਮੁਕਰਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ
 (a) IS ਵਕਰ ਲੇਟਵੀਂ ਹੈ (b) IS ਵਕਰ ਖੜ੍ਹਵੀਂ ਹੈ
 (c) LM ਖੜ੍ਹਵੀਂ ਹੈ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
35. LM curve is steep when
 (a) Interest elasticity of money demand is low
 (b) Interest elasticity of money demand is high
 (c) Income tax increases
 (d) Income tax decreases
 LM ਵਕਰ ਦੀ ਢਲਾਣ ਤਿੱਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ
 (a) ਮੁਦਰਾ ਮੰਗ ਦੀ ਵਿਆਜ ਲਚਕ ਘੱਟ ਹੈ (b) ਮੁਦਰਾ ਮੰਗ ਦੀ ਵਿਆਜ ਲਚਕ ਉੱਚ ਹੈ
 (c) ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਧਦਾ ਹੈ (d) ਆਮਦਨ ਕਰ ਘੱਟਦਾ ਹੈ
36. Factors that shift the IS curve to the right are
 (a) decrease in taxes and government spending
 (b) increase in taxes and govt. spending
 (c) increase in govt. spending and decrease in tax
 (d) decrease in govt. spending and increase in taxes
 ਕਾਰਕ ਜਿਹੜੇ ਕਿ IS ਵੱਕਰ ਨੂੰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਧੱਕਦੇ ਹਨ :
 (a) ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
 (b) ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
 (c) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
 (d) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਅਤੇ ਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

37. Multiplier will be lower with

- (a) High MPC (b) Low MPCc
(c) High MPI (d) Low MPS

ਗੁਣਕ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ

- (a) ਉੱਚ MPC ਨਾਲ (b) ਘੱਟ MPCc ਨਾਲ
(c) ਉੱਚ MPI ਨਾਲ (d) ਘੱਟ MPS ਨਾਲ

38. Expansionary Fiscal policy will be more effective on income when given the IS schedule:

- (a) LM schedule is relatively flat (b) LM schedule is relatively steep
(c) LM curve is vertical (d) None of the above

ਵਿਸਥਿਤ ਰਾਜਕੋਸ਼ੀ ਨੀਤੀ ਆਮਦਨ ਉੱਤੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ IS ਸੂਚੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ

- (a) LM ਸੂਚੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਮਤਲ ਹੈ (b) LM ਸੂਚੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤਿੱਖੀ ਹੈ
(c) LM ਵੱਕਰ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

39. The establishment of GATT resulted in:

- (a) Increased tariff rates (b) Decreased in total world trade
(c) Increased protectionism (d) Lower tariff rates

GATT ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ :

- (a) ਵਧੀਆਂ ਟੈਰਿਫ ਦਰਾਂ (b) ਕੁਲ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
(c) ਵਧਿਆ ਰਖਿਆਵਾਦ (d) ਘੱਟ ਟੈਰਿਫ ਦਰਾਂ

40. Who has been appointed the first vice chairman of the newly created NitiAayog:

- (a) Kaushik Basu (b) Arvind Panagariya
(c) Abhijit Banerjee (d) Bibek Debroy

ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਨੀਤੀ ਅਯੋਗ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਉਪ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਕਿਸਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ :

- (a) ਕੌਸ਼ਿਕ ਬਾਸੂ (b) ਅਰਵਿੰਦ ਪਾਗਾੜੀਆ
(c) ਅਭਿਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ (d) ਬਿਬੇਕ ਦੇਬਰੋਯ

41. According to C.S.O estimates of National Product, Secondary Sector include which of the following sub-sectors:

- (a) Manufacturing Sector
(b) Manufacturing + Construction
(c) Manufacturing + Construction + Electricity + Gas and Water Supply
(d) Manufacturing + Mining

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉਤਪਾਦ ਦੇ C.S.O. ਅਨੁਸਾਰ, ਗੌਣ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਉਪ-ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ :

- (a) ਨਿਰਮਾਣ ਖੇਤਰ
(b) ਨਿਰਮਾਣ + ਉਸਾਰੀ
(c) ਨਿਰਮਾਣ + ਉਸਾਰੀ + ਬਿਜਲੀ + ਗੈਸ ਅਤੇ ਜਲ ਪੂਰਤੀ
(d) ਨਿਰਮਾਣ + ਮਾਈਨਿੰਗ

42. Demographic Dividend in India is defined as:

- (a) All Adult Population
- (b) Population excluding old people
- (c) Population excluding children and old people
- (d) Population which excludes unemployed persons

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਨ ਅੰਕੜੇ ਵਿਭਾਜਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

- (a) ਸਾਰੀ ਬਾਲਗ ਜਨਸੰਖਿਆ
- (b) ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦੇ ਜਨਸੰਖਿਆ
- (c) ਜਨਸੰਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਕੇ ਜਨਸੰਖਿਆ
- (d) ਜਨਸੰਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

43. Development expenditure of the Central Government does not include

- (a) Defence Expenditure
- (b) Expenditure on public services
- (c) Expenditure on social and community services
- (d) Grant to States

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

- (a) ਸੁੱਰਖਿਆ ਖਰਚ
- (b) ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ
- (c) ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ
- (d) ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ

44. Gross domestic capital formation is defined as

- (a) Flow of expenditure devoted to increase or maintaining of capital stock
- (b) Expenditure increased on physical assets only
- (c) Production exceeding demand
- (d) Net addition to stock after depreciation

ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਪੂੰਜੀ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

- (a) ਪੂੰਜੀ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ
- (b) ਸਿਰਫ ਭੌਤਿਕ ਸੰਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਧਿਆ ਖਰਚ
- (c) ਮੰਗ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਉਤਪਾਦਨ
- (d) ਮੁੱਲ ਘਾਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਵਾਧਾ

45. Our financial system has provided for the transfer of resources from the centre to the states; the important means of resource transfer are:

- (a) Tax sharing
- (b) Grants-in-aids
- (c) Loans
- (d) All of these

ਸਾਡੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ ਬਦਲੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸੋਮਿਆ ਦੀ ਬਦਲੀ ਦੇ ਮੱਹਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਹਨ

- (a) ਕਰ ਵੰਡਣੇ
- (b) ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ
- (c) ਰਿਣ
- (d) ਇਹ ਸਾਰੇ

46. Which of the following is not viewed as a National debt ?

- (a) Provident Fund
- (b) Life Insurance Policy
- (c) National Saving certificates
- (d) Long-term Government Bonds

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਿਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ

- (a) ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ
- (b) ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀ
- (c) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਚਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
- (d) ਦੀਰਘ ਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਬਾਂਡ

47. If an economy is in equilibrium at the point where plan to save and to invest are equal; then government expenditure must be:

- (a) Zero (b) Equal to government income
(c) Larger than government income (d) Negative

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਉਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਚਤ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਮਾਨ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚ ਜਰੂਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ :

- (a) ਸਿਫ਼ਰ (b) ਸਰਕਾਰੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ
(c) ਸਰਕਾਰੀ ਆਮਦਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ (d) ਰਿਣਾਤਮਕ

48. Devaluation of currency will be more beneficial if

- (a) Prices of domestic goods remain constant
(b) Prices of exports remain constant
(c) Prices of imports remain constant
(d) Prices of exports rise proportionately

ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਅਵਮੁੱਲਣ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ:

- (a) ਘਰੇਲੂ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ
(b) ਨਿਰਯਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ
(c) ਆਯਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ
(d) ਨਿਰਯਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਨੁਪਾਤਕ ਵੱਧਦੀਆਂ ਹਨ

49. Fiscal deficit in the Union budget means

- (a) The difference between current expenditure and current revenues.
(b) Net increase in Union government's borrowings from the RBI.
(c) The sum of budgetary deficit and net increase in internal & external borrowings.
(d) The sum of monetised deficit and the budgetary deficit.

ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਘਾਟੇ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ

- (a) ਚਾਲੂ ਖਰਚ ਅਤੇ ਚਾਲੂ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ
(b) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ RBI ਕੋਲੋਂ ਉਧਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਵਾਧਾ
(c) ਬਜਟ ਘਾਟੇ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਉਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਵਾਧੇ ਦਾ ਜੋੜ
(d) ਬਜਟ ਘਾਟੇ ਅਤੇ ਮੌਦਰਿਕ ਘਾਟੇ ਦਾ ਜੋੜ

50. Assertion (A) : Agriculture is no longer the gamble of the monsoons.

Reason (R) : There is recent expansion of dry farming in India

- (a) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
(b) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)
(c) (A) is true, but (R) is false
(d) (A) is false, but (R) is true

ਕਥਨ (A) : ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਹੁਣ ਮਾਨਸੂਨ ਦਾ ਜੁਆ ਨਹੀਂ ਰਹੀ

ਕਾਰਨ (R) : ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਜਕਲ ਖੁਸ਼ਕ ਖੇਤੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹੈ

- (a) ਦੋਵੇਂ (A) ਅਤੇ (R) ਠੀਕ ਹਨ ਅਤੇ (R), (A) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ
(b) ਦੋਵੇਂ (A) ਅਤੇ (R) ਠੀਕ ਹਨ ਅਤੇ (R), (A) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ
(c) (A) ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ (R) ਗਲਤ ਹੈ
(d) (A) ਗਲਤ ਹੈ, ਪਰ (R) ਠੀਕ ਹੈ

51. The Economic cost of food grains to FCI include the following :

1. MSP including central bonus	2. Procurement incidentals
3. Cost of distribution	4. Food grain losses
(a) 1, 2 and 3	(b) 1, 2 and 4
(c) 1, 2, 3 & 4	(d) 2, 3 & 4 only

FCI ਨੂੰ ਖਾਧ-ਅਨਾਜਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ

1. ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਨਸ ਨਾਲ MSP	2. ਅਚਨਚੇਤ ਪੂਰਤੀ
3. ਵੰਡ ਦੀ ਲਾਗਤ	4. ਅਨਾਜ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ
(a) 1, 2 ਅਤੇ 3	(b) 1, 2 ਅਤੇ 4
(c) 1, 2, 3 ਅਤੇ 4	(d) ਕੇਵਲ 2, 3 ਅਤੇ 4

52. India's 'Green Actions' does not include

(a) Cut in subsidies	(b) Increased taxes on fossil fuels
(c) Increase in petrol and diesel prices	(d) De-urbanising the economy

ਭਾਰਤ ਦੇ 'Green Actions' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ

(a) ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ	(b) ਪਥਰਾਟ ਬਾਲਣਾ ਉੱਤੇ ਵਧੇ ਕਰ
(c) ਪੈਟ੍ਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ	(d) ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਗੈਰ-ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ

53. Statistics is defined as the aggregate of facts affected by

(a) One particular cause	(b) Two causes only
(c) Multiplicity of causes	(d) Not affected at all

ਸਾਂਖਿਅਕੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(a) ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ	(b) ਸਿਰਫ ਦੋ ਕਾਰਨ
(c) ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ	(d) ਬਿਲਕੁਲ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

54. Statistics is

(a) An art only	(b) Art and Science
(c) Science only	(d) neither Art nor Science

ਸਾਂਖਿਅਕੀ ਹੈ

(a) ਸਿਰਫ ਕਲਾ	(b) ਕਲਾ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ
(c) ਸਿਰਫ ਵਿਗਿਆਨ	(d) ਨਾ ਕਲਾ ਅਤੇ ਨਾ ਵਿਗਿਆਨ

55. _____ is a suitable method of collecting data in cases where the informants are literate and spread over a vast area.

(a) Mailed Questionnaire Method
(b) Direct Personal Interview Method
(c) Indirect Oral Interview Method
(d) Information Received through Local Agencies

ਜਦੋਂ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਹਨ, _____ ਸੂਚਨਾ ਇੱਕਠੀ ਕਰਨ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਧੀ ਹੈ

(a) ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨਸੂਚੀ ਵਿਧੀ
(b) ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਾਖਸ਼ਤਕਾਰ ਵਿਧੀ
(c) ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਮੌਖਿਕ ਸਾਖਸ਼ਤਕਾਰ ਵਿਧੀ
(d) ਸਥਾਨਕ ਏਜੰਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ

56. Assume that you employ the following data while conducting a statistical investigation:-
- Estimate of personal income taken from RBI bulletin
 - Financial data of Indian Companies taken from the annual reports of Ministry of Law and Company Affairs.
 - Tabulation from schedules used in interviews that you yourself conducted.
 - Data collected by National Sample Survey.

Which of the above is Primary data :

- (a) Only i (b) Only iii
(c) ii and iii (d) i, ii and iii

ਮੰਨ ਨਉ ਇੱਕ ਸਾਂਖਿਅਕੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹੋ :

- RBI ਬੁਲੇਟਿਨ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਮਦਨ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ
- ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਏ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ
- ਇੰਟਰਵਿਊ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਅਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰਨੀਕਰਨ
- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਂਪਲ ਸਰਵੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜੇ

ਉਪਰ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ ਹਨ

- (a) ਸਿਰਫ i (b) ਸਿਰਫ iii
(c) ii ਅਤੇ iii (d) i, ii ਅਤੇ iii

57. Which of the following is/are the basis (bases) of classification of data?

- Geographical
 - Chronological
 - Qualitative
 - Quantitative
- (a) i & ii (b) ii & iv
(c) i, ii, iii & iv (d) i, ii & iv

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ?

- ਭੌਗੋਲਿਕ
 - ਕਾਲਕ੍ਰਮਿਕ
 - ਗੁਣਾਤਮਕ
 - ਗਣਨਾਤਮਕ
- (a) i ਅਤੇ ii (b) ii ਅਤੇ iv
(c) i, ii, iii ਅਤੇ iv (d) i, ii ਅਤੇ iv

58. Row heading in a table is called

- (a) Caption (b) Stub
(c) Table Number (d) Title

ਇੱਕ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਕਤਾਰ ਦਾ ਸ਼ੀਰਸ਼ਕ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ

- (a) ਕਪਤਾਨ (b) ਮੁੱਢ
(c) ਸਾਰਣੀ ਸੰਖਿਆ (d) ਸਿਰਲੇਖ

59. According to Sturge s' rule, the number of classes k is given by

- (a) $1 + 3.322 \log_{10}N$ (b) $3 + 3.223 \log_{10}N$
(c) $10 + 3.22 \log_{10}N$ (d) $10 + 0.322 \log_{10}N$

Sturge ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ, k ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

- (a) $1 + 3.322 \log_{10}N$ (b) $3 + 3.223 \log_{10}N$
(c) $10 + 3.22 \log_{10}N$ (d) $10 + 0.322 \log_{10}N$

60. The magnitude of class (i) is given by
 (a) Upper Limit + Lower Limit/2 (b) Upper Limit - Lower Limit/2
 (c) Upper Limit - Lower Limit (d) Upper Limit + Lower Limit
 ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਦਾ ਅਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:
 (a) ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ + ਹੇਠਲੀ ਸੀਮਾ/2 (b) ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ - ਹੇਠਲੀ ਸੀਮਾ/2
 (c) ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ - ਹੇਠਲੀ ਸੀਮਾ (d) ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ + ਹੇਠਲੀ ਸੀਮਾ
61. The algebraic sum of deviations of a given set of observations from their arithmetic mean is
 (a) Always Positive (b) Zero
 (c) Maximum (d) Minimum
 ਉਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੱਧਮਾਨ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਲਨਾਂ ਦਾ ਬੀਜ ਗਣਿਤੀ ਜੋੜ ਹੈ
 (a) ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਨਾਤਮਕ (b) ਸਿਫਰ
 (c) ਅਧਿਕਤਮ (d) ਨਿਉਨਤਮ
62. The formula for calculating probable error for coefficient of correlation is
 (a) $1 - r^2/\sqrt{n}$ (b) $0.6745(1 - r^2)/\sqrt{n}$
 (c) $0.6475(1 - r^2)/\sqrt{n}$ (d) $(1 - r^2)/\sqrt{n-1}$
 ਸਹਿਸੰਬੰਧ ਦੇ ਗੁਣਾਂਕ ਲਈ ਸੰਭਾਵਤ ਤਰੁਟੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੈ
 (a) $1 - r^2/\sqrt{n}$ (b) $0.6745(1 - r^2)/\sqrt{n}$
 (c) $0.6475(1 - r^2)/\sqrt{n}$ (d) $(1 - r^2)/\sqrt{n-1}$
63. Standard Deviation is always _____ mean deviation.
 (a) Greater than or equal to (b) Less than
 (c) Equal to (d) Less than or equal to
 ਪ੍ਰਮਾਪ ਵਿਚਲਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੱਧ ਵਿਚਲੇਨ ਦੇ _____ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 (a) ਅਧਿਕ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ (b) ਘੱਟ
 (c) ਬਰਾਬਰ (d) ਘੱਟ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ
64. Relationship between Q_1 , Q_2 , Q_3 and Md is given by
 (a) $Q_1 \leq Q_2 = Md \leq Q_3$ (b) $Q_1 \geq Q_2 = Md \leq Q_3$
 (c) $Q_1 \leq Q_2 = Md \geq Q_3$ (d) $Q_1 + Q_3 \leq Q_2 = Md$
 Q_1 , Q_2 , Q_3 ਅਤੇ Md ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 (a) $Q_1 \leq Q_2 = Md \leq Q_3$ (b) $Q_1 \geq Q_2 = Md \leq Q_3$
 (c) $Q_1 \leq Q_2 = Md \geq Q_3$ (d) $Q_1 + Q_3 \leq Q_2 = Md$
65. The empirical relationship between mean, median and mode for a moderately asymmetrical distribution is given by
 (a) 3 Mean - 2 Median (b) 3 Median + 2 Mean
 (c) 3 Median - 2 Mean (d) 3 Median - 2 Mean/2
 ਇੱਕ ਔਸਤਨ ਅਸਮ ਵੰਡ ਲਈ ਮੱਧਮਾਨ, ਮਧਿਅਕਾ ਅਤੇ ਬਹੁਲਕ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗਸਿੱਧ ਸੰਬੰਧ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ :
 (a) 3 ਮੱਧਮਾਨ - 2 ਮੱਧਿਅਕਾ (b) 3 ਮੱਧਿਅਕਾ + 2 ਮੱਧਮਾਨ
 (c) 3 ਮੱਧਿਅਕਾ - 2 ਮੱਧਮਾਨ (d) 3 ਮੱਧਿਅਕਾ - 2 ਮੱਧਮਾਨ/2
66. If the coefficient of quartile deviation is 0.6 and $Q.D. = 15$; then Q_1 & Q_3 are
 (a) 10 and 40 respectively (b) 40 and 10 respectively
 (c) 50 and 30 respectively (d) 20 and 60 respectively
 ਜੇਕਰ ਚਤੁਰਥਕ ਵਿਚਲਨ ਦਾ ਗੁਣਾਕ 0.6 ਅਤੇ, $Q.D. = 15$ ਫਿਰ Q_1 , ਅਤੇ Q_3 ਹਨ
 (a) ਕਰਮਵਾਰ 10 ਅਤੇ 40 (b) ਕਰਮਵਾਰ 40 ਅਤੇ 10
 (c) ਕਰਮਵਾਰ 50 ਅਤੇ 30 (d) ਕਰਮਵਾਰ 20 ਅਤੇ 60

67. Coefficient of determination (r^2) is given by
- Total Variance/Explained Variance
 - Explained Variance/Total Variance
 - Unexplained Variance/Total Variance
 - Explained Variance/Unexplained Variance

ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਗੁਣਾਂਕ (r^2) ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

- ਕੁੱਲ ਭਿੰਨਤਾ/ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਿੰਨਤਾ
- ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਿੰਨਤਾ/ਕੁੱਲ ਭਿੰਨਤਾ
- ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਭਿੰਨਤਾ/ਕੁੱਲ ਭਿੰਨਤਾ
- ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਿੰਨਤਾ/ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਭਿੰਨਤਾ

68. The consumer price index for a group of workers was ₹ 250 in 1994 with 1980 as the base. The purchasing power of a rupee in 1994 as compared to 1980 is

- ₹ 2.50
- ₹ 0.40
- ₹ 0.80
- ₹ 0.25

1994 ਵਿੱਚ 1980 ਅਧਾਰ ਸਾਲ ਨਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਲਈ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੂਚਕਅੰਕ 250 ਰੁਪਏ ਸੀ 1994 ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ 1980 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੈ

- ₹ 2.50
- ₹ 0.40
- ₹ 0.80
- ₹ 0.25

69. Mean of 20 values is 45. If one of these values was wrongly taken as 64 instead of 46, then corrected mean would be

- 44.1
- 45.9
- 42.1
- 43.4

20 ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਔਸਤ 45 ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ 46 ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 64 ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਹੀ ਔਸਤ ਹੋਵੇਗੀ

- 44.1
- 45.9
- 42.1
- 43.4

70. Consider the function $y = (x - 2)^6(x - 3)^5$. Which of the following is correct in respect of this function

- There exists maxima at $x = 2$
- There exists minima at $x = 2$
- There exists maxima at $x = 3$
- There exists neither maxima nor minima at $x = 2$

ਫਲਨ $y = (x - 2)^6(x - 3)^5$ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੋ ਇਸ ਫਲਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ

- ਮੈਕਸਿਮਾ $x = 2$ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
- $x = 2$ ਤੇ ਮਿਨਿਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
- ਮੈਕਸਿਮਾ $x = 3$ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
- $x = 2$ ਤੇ ਨਾ ਮੈਕਸਿਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਮਿਨਿਮਾ

71. For a function $y = f(x)$; the condition for maxima to exist is

- d^2y/dx^2 should be positive
- d^2y/dx^2 should be negative
- d^2y/dx^2 should be zero
- Value of d^2y/dx^2 should be infinite.

ਫਲਨ $y = f(x)$ ਲਈ, ਮੈਕਸਿਮਾ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ :

- d^2y/dx^2 ਧਨਾਤਮਕ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
- d^2y/dx^2 ਰਿਣਾਤਮਕ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
- d^2y/dx^2 ਸਿਫ਼ਰ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
- d^2y/dx^2 ਦਾ ਮੁੱਲ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

72. The slope of AC is given by

- (a) $1/q (AC - MC)$ (b) $1/q (MC - AC)$
(c) $1/q (AC + MC)$ (d) $q (AC - MC)$

AC ਦੀ ਢਲਾਣ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ

- (a) $1/q (AC - MC)$ (b) $1/q (MC - AC)$
(c) $1/q (AC + MC)$ (d) $q (AC - MC)$

73. If consumption function is given by $C = 100 + 0.8Y$. Then the value of multiplier will be

- (a) 0.8 (b) 100
(c) 5 (d) 1.25

ਜੇਕਰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਫਲਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ $C = 100 + 0.8Y$ ਗੁਣਾਂਕ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ

- (a) 0.8 (b) 100
(c) 5 (d) 1.25

74. For the demand function $X = 100 - 4p - 2p^2$. The price elasticity of demand at $p = 5$ is

- (a) 1 (b) 0.007
(c) 0 (d) 4

ਮੰਗ ਫਲਨ $X = 100 - 4p - 2p^2$ ਲਈ $p = 5$ ਤੇ ਮੰਗ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਚਕ ਹੈ

- (a) 1 (b) 0.007
(c) 0 (d) 4

75. The standard deviation of natural numbers 1 to 5 is

- (a) 1.414 (b) 2.326
(c) 14.32 (d) 4.263

1 ਤੋਂ 5 ਪ੍ਰਕਿਰਤਿਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਪ ਵਿਚਲਨ ਹੈ

- (a) 1.414 (b) 2.326
(c) 14.32 (d) 4.263

76. In a normal distribution, arithmetic mean \pm Quartile deviation would cover

- (a) 50 percent of the items (b) 80 percent of the items
(c) 68.27 percent of the items (d) 57.51 percent of the items

ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੱਧਮਾਨ \pm ਚਤੁਰਥਕ ਵਿਚਲਣ ਘੇਰੇਗਾ

- (a) ਮਦਾਂ ਦਾ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (b) ਮਦਾਂ ਦਾ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
(c) ਮਦਾਂ ਦਾ 68.27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (d) ਮਦਾਂ ਦਾ 57.51 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ

77. The value of correlation coefficient is termed to be highly significant if

- (a) r is less than P.E.(r) (b) r is greater than P.E.(r)
(c) r is less than 10P.E.(r) (d) r is much greater than 6P.E.(r)

ਸਹਿਸੰਬੰਧ ਗੁਣਾਂਕ ਦਾ ਮੁੱਲ ਅਤਿ ਸਾਰਥਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ

- (a) r , P.E.(r) ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ (b) r , P.E.(r) ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ
(c) r , 10P.E.(r) ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ (d) r , 6P.E.(r) ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ

78. The value of correlation coefficient ranges from
 (a) 0 to 1 (b) 0 to ∞
 (c) -1 to 1 (d) $-\infty$ to ∞
 ਸਹਿਸੰਬੰਧ ਗੁਣਾਂਕ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 (a) 0 ਤੋਂ 1 ਤੱਕ (b) 0 ਤੋਂ ∞ ਤੱਕ
 (c) -1 ਤੋਂ 1 ਤੱਕ (d) $-\infty$ ਤੋਂ ∞ ਤੱਕ

79. The ranks according to two attributes in a sample are given below
 $R_1: 1\ 2\ 3\ 4\ 5$
 $R_2: 5\ 4\ 3\ 2\ 1$

The rank correlation between them is:-

- (a) 0 (b) +1
 (c) -1 (d) None of these

ਇੱਕ ਸੈਂਪਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦਰਜੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ

$R_1: 1\ 2\ 3\ 4\ 5$

$R_2: 5\ 4\ 3\ 2\ 1$

ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜਾ ਸਹਿਸੰਬੰਧ ਹੈ

- (a) 0 (b) +1
 (c) -1 (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

80. If value of r is computed to be 0.8; it implies that

- (a) 80 percent of the data are explained
 (b) 80 percent of the data are unexplained
 (c) 64 percent of the data are explained
 (d) 64 percent of the data are unexplained

ਜੇਕਰ r ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ 0.8 ਹੈ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ:

- (a) 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕੜੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ (b) 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕੜੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ
 (c) 64 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕੜੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ (d) 64 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕੜੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ

81. Which of the following is correct in case of relationship between S.D and Range?

- (a) S.D. = $1/6$ Range (b) S.D. = 6 Range
 (c) S.D. = Range (d) S.D. = $3/2$ Range

S.D. ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ

- (a) S.D. = $1/6$ ਵਿਸਥਾਰ (b) S.D. = 6 ਵਿਸਥਾਰ
 (c) S.D. = ਵਿਸਥਾਰ (d) S.D. = $3/2$ ਵਿਸਥਾਰ

82. The samples A and B have the same standard deviations; but the mean of A is greater than B. The coefficient of variation of A is

- (a) Greater than that of B (b) Less than that of B
 (c) Equal to that of B (d) not defined at all

ਸੈਂਪਲਾਂ A ਅਤੇ B ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਪ ਵਿਚਲਨ ਸਮਾਨ ਹੈ; ਪਰ A ਦਾ ਮੱਧਮਾਨ B ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। A ਦਾ ਭਿੰਨਤਾ ਗੁਣਾਂਕ ਹੈ:

- (a) B ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ (b) B ਤੋਂ ਘੱਟ
 (c) B ਦੇ ਬਰਾਬਰ (d) ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

83. Sum of deviations of the items from the _____ is always zero.

- (a) Median (b) Mean
 (c) Mode (d) Geometric Mean

ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ _____ ਤੋਂ ਵਿਚਲਨਾ ਦਾ ਜੋੜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਫਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

- (a) ਮਧਿਅਕਾ (b) ਮੱਧਮਾਨ
 (c) ਬਹੁਲਕ (d) ਬੀਜ ਗਣਿਤੀ ਮੱਧਮਾਨ

84. Which of the following are the objectives of the Commissions for Agricultural Costs and Prices (CACP)?

- I. To stabilize agricultural prices.
- II. To ensure meaningful real income levels to the farmers.
- III. To protect the interest of the consumers by providing essential agricultural commodities at reasonable rates through public distribution system.
- IV. To ensure maximum price for the farmer.

- (a) I, II, III (b) I, II, IV
(c) II, III, IV (d) I, IV

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਖੇਤੀ ਲਾਘਤਾਂ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਕਮੀਸ਼ਨ (CACP) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

- I. ਖੇਤੀ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਕਰਨਾ
- II. ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਸਲ ਆਮਦਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ
- III. ਜਰੂਰੀ ਖੇਤੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬਜਨਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ
- IV. ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਅਧਿਕਤਮ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ

- (a) I, II, III (b) I, II, IV
(c) II, III, IV (d) I, IV

85. Which of the following were the aims behind the setting up of the World Trade Organization (WTO)?

- I. Promotion of free trade and resource flow across countries.
- II. Protection of intellectual property rights.
- III. Managing trade between different countries.
- IV. Promotion of trade between the former East Bloc countries and the Western world.

- (a) I, II, III, IV (b) II, III
(c) I, II, III (d) I, II

ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਗਠਨ (WTO) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਪਿੱਛੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ?

- I. ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁਤੰਤਰ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਸੋਮਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ
- II. ਬੌਧਿਕ ਧਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ
- III. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ
- IV. ਭੂਤਕਾਲੀਨ ਪੂਰਬੀ ਬਲਾਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ

- (a) I, II, III, IV (b) II, III
(c) I, II, III (d) I, II

86. Regional rural banks

- I. have limited area of operation
- II. have free access to liberal refinance facilities from NABARD
- III. are required to lend only to weaker sections

- (a) II, III (b) I, II, III
(c) I, II (d) only I

ਖੇਤਰੀ ਪੇਂਡੂ ਬੈਂਕ

- I. ਸੀਮਿਤ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਹੈ
- II. NABARD ਵੱਲੋਂ ਉਦਾਰ ਪੁਨਰਵਿੱਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਤੱਕ ਖੁੱਲੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ
- III. ਸਿਰਫ ਗਰੀਬ ਤਬਕੇ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ

- (a) II, III (b) I, II, III
(c) I, II (d) only I

87. Match the List I with List II and select the correct answer using the codes given below the lists:

List I	List II
A. NABARD	1. 1995-96
B. RIDF	2. 1982
C. RRB	3. 1998-99
D. Kisan Credit Cards	4. 1975
(a) A-4, B-1, C-2, D-3	(b) A-2, B-1, C-4, D-3
(c) A-3, B-4, C-1, D-2	(d) A-3, B-2, C-1, D-4

ਸੂਚੀ I ਅਤੇ ਸੂਚੀ II ਦਾ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ

ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II
A. NABARD	1. 1995-96
B. RIDF	2. 1982
C. RRB	3. 1998-99
D. ਕਿਸਾਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ	4. 1975
(a) A-4, B-1, C-2, D-3	(b) A-2, B-1, C-4, D-3
(c) A-3, B-4, C-1, D-2	(d) A-3, B-2, C-1, D-4

88. Which of the following committees has been set up in India for identification of below poverty line (BPL) families in urban areas?

- (a) Tendulkar committee
- (b) Saxena committee
- (c) Lakdawala committee
- (d) Hashim committee

ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ

- (a) ਤੇਂਦੁਲਕਰ ਕਮੇਟੀ
- (b) ਸਕਸੇਨਾ ਕਮੇਟੀ
- (c) ਲਕਡਾਵਾਲਾ ਕਮੇਟੀ
- (d) ਹਾਸ਼ਿਮ ਕਮੇਟੀ

89. Arrange the chronological order of the launching of these schemes are

1. EAS 2. TRYSEM 3. JRY 4. RLEGP
- (a) 2,4,1,3
 - (b) 4,2,3,1
 - (c) 4,2,1,3
 - (d) 2,4,3,1

ਇਹਨਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਕਰੋ

1. EAS 2. TRYSEM 3. JRY 4. RLEGP
- (a) 2,4,1,3
 - (b) 4,2,3,1
 - (c) 4,2,1,3
 - (d) 2,4,3,1

90. Those variables that the model tries to explain are known as:

- (a) Exogenous variables (b) Endogenous variables
(c) Simple variables (d) none of the above

ਉਹ ਚਰ ਜਿੰਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਾਡਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਹਾਉਂਦੇ ਹਨ?

- (a) ਬਾਹਰੀ ਚਰ (b) ਅੰਦਰੂਨੀ ਚਰ
(c) ਸਧਾਰਨ ਚਰ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

91. Who amongst the following was NOT the winner of Nobel Prize in Macro Economics ?

- (a) Milton Friedman (b) James Tobin
(c) Robert Lucas (d) W. Phillips

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਮਸ਼ਟੀ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿਜੇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- (a) ਮਿਲਟਨ ਫ੍ਰੀਡਮੈਨ (b) ਜੇਮਸ ਟੋਬਿਨ
(c) ਰੋਬਰਟ ਲੁਕਾਸ (d) ਡਬਲਿਊ. ਫਿਲਿਪ

92. GDP deflator is:

- (a) Nominal GDP/Real GDP (b) Real GDP/Nominal GDP
(c) Nominal GDP – Real GDP (d) Real GDP – Nominal GDP

GDP ਘਟਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ

- (a) ਸ਼ਾਬਦਿਕ GDP/ਅਸਲ GDP (b) ਅਸਲ GDP/ਸ਼ਾਬਦਿਕ GDP
(c) ਸ਼ਾਬਦਿਕ GDP – ਅਸਲ GDP (d) ਅਸਲ GDP – ਸ਼ਾਬਦਿਕ GDP

93. If an Indian resident owns an apartment in New York, the rental income he earns is a part of:

- (a) United States GDP (b) Indian GDP
(c) United States GNP (d) Indian GNP

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਵਸਨੀਕ ਦਾ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ

- (a) ਅਮਰੀਕੀ GDP ਦਾ (b) ਭਾਰਤੀ GDP ਦਾ
(c) ਅਮਰੀਕੀ GNP ਦਾ (d) ਭਾਰਤੀ GNP ਦਾ

94. National Income is:

- (a) GDP- Indirect Business Taxes (b) NNP- Depreciation
(c) NNP- Indirect Business Taxes (d) GNP- Indirect Business Taxes

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਹੈ:

- (a) GDP- ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਵਪਾਰ ਕਰ (b) NNP- ਮੁੱਲ ਘਾਟਾ
(c) NNP- ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਵਪਾਰ ਕਰ (d) GNP- ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਵਪਾਰ ਕਰ

95. In national income accounts, 'consumption of fixed capital' is commonly known as:

- (a) Consumption of goods (b) Fixed capital
(c) Depreciation (d) Proprietors income

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ 'ਸਥਿਰ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਉਪਭੋਗ' ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ:

- (a) ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਉਪਭੋਗ (b) ਸਥਿਰ ਪੂੰਜੀ
(c) ਮੁੱਲ ਘਾਟਾ (d) ਮਾਲਕ ਦੀ ਆਮਦਨ

96. If the nominal interest rate is 8 percent and inflation rate is 2 percent, then the real interest rate is:

- (a) 2 percent (b) 4 percent
(c) 6 percent (d) 16 percent

ਜੇਕਰ ਨਾਮੀਨਲ ਵਿਆਜ ਦਰ 8 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾਸਫ਼ੀਤੀ ਦਰ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ, ਫਿਰ ਅਸਲ ਵਿਆਜ ਦਰ ਹੈ:

- (a) 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (b) 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
(c) 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (d) 16 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ

97. The accelerator assumes

- (a) Constant MEC
(b) Constant multiplier
(c) Constant relationship between net investment and the rate of change of output
(d) Constant relationship between saving and investment

ਤਵਰਕ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

- (a) ਸਥਿਰ MEC
(b) ਸਥਿਰ ਗੁਣਾਂਕ
(c) ਸ਼ੁੱਧ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਸੰਬੰਧ
(d) ਬਚਤ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਸੰਬੰਧ

98. An outward shift in Marginal Efficiency of capital

- (a) Increase aggregate demand (b) Decrease aggregate demand
(c) Decrease consumption (d) Increase consumption

ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰਵਾਰ ਪਰਿਵਰਤਨ

- (a) ਕੁੱਲ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ (b) ਕੁੱਲ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
(c) ਉਪਭੋਗ ਵਿੱਚ ਕਮੀ (d) ਉਪਭੋਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

99. If an increase in investment leads to increase in national income, it is called:

- (a) Accelerator (b) Multiplier
(c) Monetarism (d) Aggregated Demand

ਜੇਕਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ:

- (a) ਤਵਰਕ (b) ਗੁਣਾਂਕ
(c) ਮੋਂਟੇਰੀਕਰਨ (d) ਕੁੱਲ ਮੰਗ

100. An increase in money supply in IS-LM model:

- (a) Shifts LM curve downward (b) Increases income
(c) Reduces interest rate (d) all of the above

IS-LM ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

- (a) LM ਵੱਕਰ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਪਰਿਵਰਤਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
(b) ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ
(c) ਵਿਆਜ ਦਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ
(d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

101. Decrease in taxes in IS-LM model

- (a) Shift IS curve to the right
- (b) Decrease in income
- (c) Decreases interest rate
- (d) All of the above

IS-LM ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ

- (a) IS ਵੱਕਰ ਨੂੰ ਸੱਜੇ ਵੱਲ ਪਰਿਵਰਤਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
- (b) ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਕਰਦੀ ਹੈ
- (c) ਵਿਆਜ ਦਰ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਕਰਦੀ ਹੈ
- (d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

102. Which of the following is true with 'Fiscal expansion':

- (a) Increase in taxes
- (b) Increase in government purchases
- (c) Shift aggregate demand to left
- (d) Shift IS curve to left

'ਵਿੱਤੀ ਵਿਸਤਾਰ' ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ:

- (a) ਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
- (b) ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
- (c) ਕੁੱਲ ਮੰਗ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਪਰਿਵਰਤਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
- (d) IS ਵੱਕਰ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਵੱਲ ਪਰਿਵਰਤਤ ਕਰਦੀ ਹੈ

103. Who amongst the following is NOT a new-classical economist ?

- (a) Robert Lucas
- (b) Robert Barro
- (c) Milton Friedman
- (d) Edward Prescott

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਨਵ ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- (a) ਰੋਬਰਟ ਲੂਕਾਸ
- (b) ਰੋਬਰਟ ਬਾਰੋ
- (c) ਮਿਲਟਨ ਫ੍ਰੀਡਮੈਨ
- (d) ਐਡਵਰਡ ਪ੍ਰੈਸਕੋਟ

104. 'Output gap' measures

- (a) Actual Output – Consumption
- (b) Actual Output – Investment
- (c) Potential Output – Actual Output
- (d) Potential Output – Investment

'ਉਤਪਾਦਨ ਅੰਤਰ' ਮਾਪਦੀ ਹੈ

- (a) ਵਾਸਤਵਿਕ ਉਤਪਾਦਨ - ਉਪਭੋਗ
- (b) ਵਾਸਤਵਿਕ ਉਤਪਾਦਨ - ਨਿਵੇਸ਼
- (c) ਸੰਭਾਵਤ ਉਤਪਾਦਨ - ਵਾਸਤਵਿਕ ਉਤਪਾਦਨ
- (d) ਸੰਭਾਵਤ ਉਤਪਾਦਨ - ਨਿਵੇਸ਼

105. Phillips curve describes the relationship between

- (a) Real growth and change in unemployment rate
- (b) Rate of inflation and rate of unemployment
- (c) Rate of inflation and rate of employment
- (d) Wages and real growth rate

ਫਿਲਿਪ ਵੱਕਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਲੇ ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਵਿਵਰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ

- (a) ਅਸਲ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ ਦਰ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ
- (b) ਮੁਦਰਾਸਫੀਤੀ ਦੀ ਦਰ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ
- (c) ਮੁਦਰਾਸਫੀਤੀ ਦੀ ਦਰ ਅਤੇ ਰੁਜਗਾਰ ਦੀ ਦਰ
- (d) ਮਜਦੂਰੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿਕਾਸ ਦਰ